

Основи веб-дизайн. Огляд технологій та сервісів Веб 2.0. Веб-спільноти. Вікі-технології

Веб-дизайн

Веб-дизайн — це дизайн, об'єктами якого є сторінки веб-сайтів. Для вдалої реалізації завдань веб-дизайну потрібно дотримуватися принципів композиції, колористики та ергономіки.

Виділяють такі **базові елементи веб-дизайну**:

лінії - підкреслюють важливий зміст, підсилюють читабельність сайту. Використовуються як межі деякого елемента, розділові лінії між елементами веб-сторінки, контури навколо елементів.

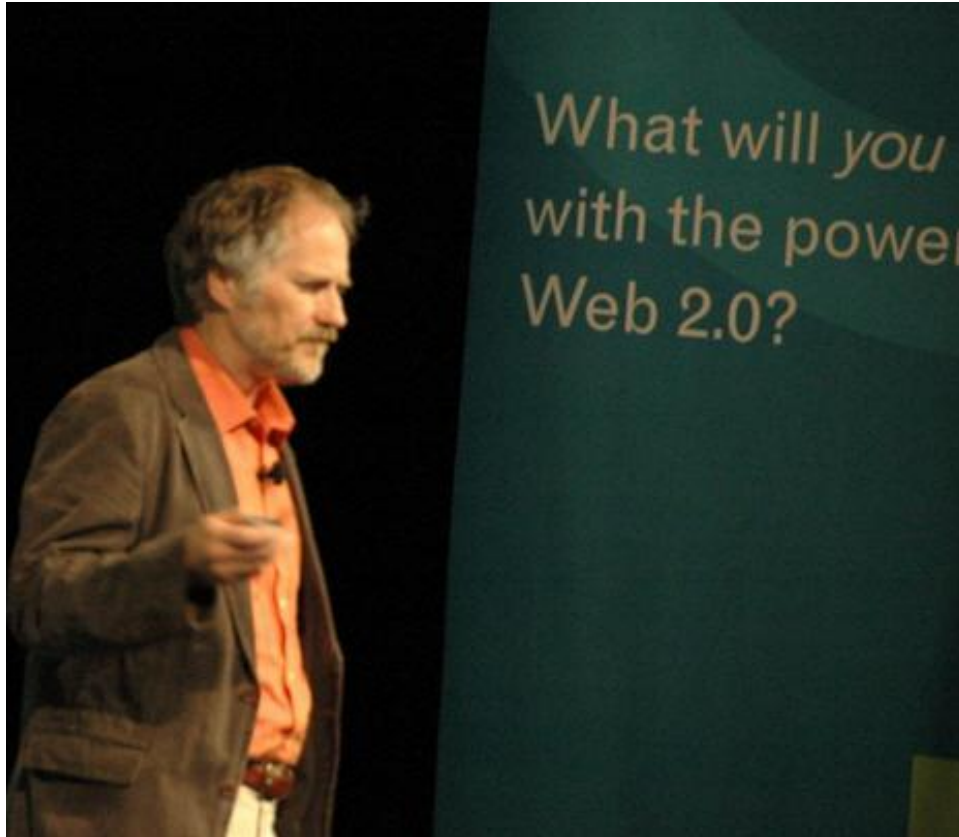
форми - використовуються для структурування даних, їх групування, привертання уваги до оформлення. Є три основні типи форм: геометричні (прямокутники, кола, трикутники тощо), природні (листя, каміння, краплі та ін.), абстрактні (символи, іконки тощо).

текстура - використовується як фон і створює ілюзію поверхні з трави, деревини, каміння тощо. Текстури з ефектами природних матеріалів надають емоційне забарвлення стилю сайту.

колір - використовується як фон, для розставлення акцентів, розділяє передній і задній плани та ін.

напрямок - додає настрій, створює ілюзію сталості чи руху.

Один з головних ідеологів Веб 2.0

Появу терміну Веб 2.0 прийнято пов'язувати зі статтею Тіма О'Рейлі «Що таке Веб 2.0».

Тім О'Рейлі (народився 6 червня 1954 року, Корк, Ірландія) — засновник компанії «O'Reilly Media», яка підтримує безкоштовне програмне забезпечення та є прихильником руху за вільне програмне забезпечення.

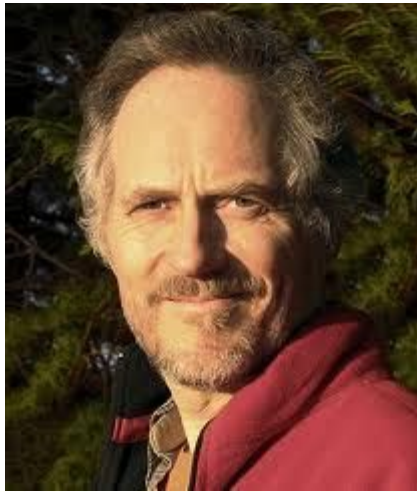
«Веб 2.0 – це не просто інтеграція сервісів, це ідея використання колективного розуму».

Тім О'Рейлі

Веб

2.0

Веб 2.0 (Web 2.0) — поняття для позначення ряду технологій та послуг Інтернету.

Термін було запроваджено 2005 року американським видавцем **О'Рейлі** (*O'Reilly Media*) для означення сукупності тенденцій у розвитку веб-технологій (на противагу технології Веб 1.0, яка показала свою нежиттєдайність).

Термін «Веб 2.0» сьогодні означає філософію подання інформації у веб-орієнтованому середовищі та побудову інформаційних відношень.

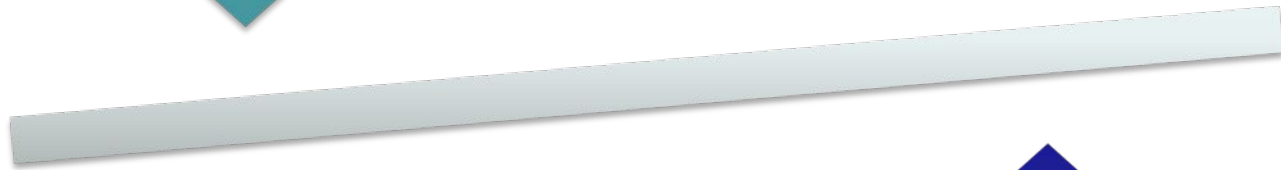

Основні відмінності поколінь веб-технологій

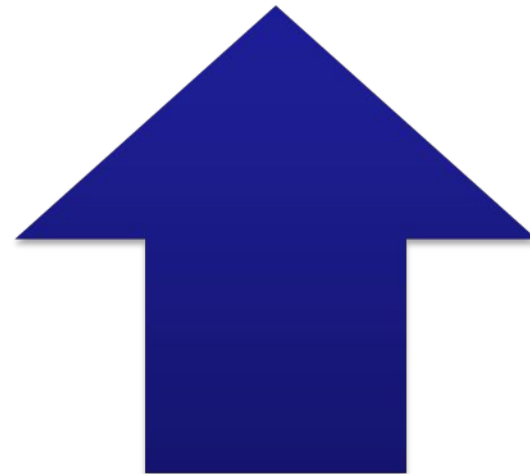
Веб 1.0

- Одна людина
- Читання
- Об'єднання ідей
- Власний пошук
- Знайти
- Правила для спеціалістів

Веб 2.0

- Багато людей
- Читання + Запис
- Об'єднання людей навколо ідеї
- Пошук за рекомендаціями
- Поділитися
- Правила для всіх

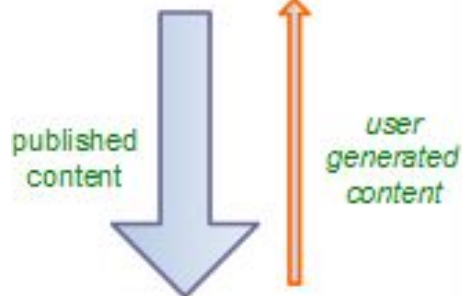

Веб 2.0

Web 1.0

"the mostly read-only Web"

250,000 sites

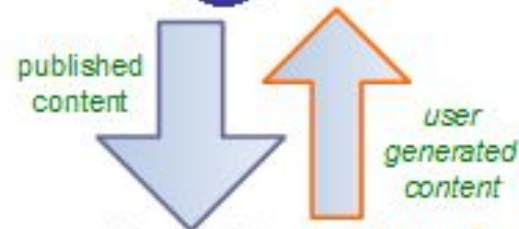
45 million global users

1996

Web 2.0

"the wildly read-write Web"

80,000,000 sites

1 billion+ global users

2006

веб 2.0

**інтернет
створюють самі
користувачі**

Риси сервісу Веб 2.0

1. Веб 2.0 — це платформа, до якої є вільний доступ, її структура універсальна та спрощена.
2. Учасники сервісу — співрозробники та співавтори, тобто стороння сторона скасовується.
3. Після поповнення бази даних стають доступними кожному.
4. Дані організовуються в API-інтерфейсах.
5. Сайти не статичні, а динамічні.
6. Для сприйняття контенту не потребується відвідування сайту, є можливість читати RSS-стрічки.
7. «Вільна» ліцензія.
8. Підтримка відбувається через відділ технічної підтримки.
9. Спільний контент створюється кожним

Веб 2.0

Веб 2.0 охарактеризується складовими компонентами, тобто тими можливостями й застосуваннями, що надають веб забарвлення:

- *веб-сервіси,*
- *AJAX*
- *веб-синдикація,*
- *mash-up (змішування),*
- *мітки (теги),*
- *Соціалізація.*

Веб-служби

Веб-служби - це програми, доступ до яких здійснюється через веб (тобто протокол HTTP), а обмін даними відбувається у форматі XML. В результаті програмне забезпечення може використовувати веб-служби замість складних обчислень (наприклад, щоб узнати по IP-адресі, з якої країни відвідувач). На відміну від звичайних динамічних бібліотек, такий підхід володіє поряд плюсів:

* Веб-служба знаходиться на серверах компанії, яка її створила. Тому у будь-який момент користувачу доступна найсвіжіша версія даних і йому не доводиться піклуватися про залежність. *

Інструменти для роботи з HTTP і XML є в будь-якій сучасній мові програмування, тому веб-служби переходять в розряд платформонезалежних.

AJAX

Asynchronous JavaScript and XML - підхід до побудови призначених для користувача інтерфейсів веб-додатків, при якій веб-сторінка, не перезавантажуючись, асинхронно завантажує потрібні користувачу дані. Використовування Ajax стало найбільш популярне після того, як Google активно використовували його при створенні своїх сайтів, таких як Gmail і Google Maps. Часто Ajax вважають синонімом веб 2.0, що абсолютно не так. Веб 2.0 не прив'язаний до якоїсь однієї технології або набору технологій, з тим же успіхом ще в 1999 році можливість асинхронного оновлення сторінки вже давши Flash 4.

Mash-up

Веб mash-up (дослівний перекладення - «змішення») - сервіс, який повністю або частково використовує як джерела інформації інші сервіси, надаючи користувачу нову функціональність для роботи. В результаті такий сервіс може ставати також новим джерелом інформації для інших веб mash-up сервісів. Таким чином утворюється сіть залежних один від одного сервісів, інтегрованих один з одним. Наприклад, сайт по пошуку нерухомості з інтегрованими картами Google Maps у результаті є новим, більш зручним сервісом, за допомогою якого кожний користувач може відразу побачити всі пропоновані для продаж будинки на карті.

Влучні (теги)

Ключові слова, що описують даний об'єкт, або що відносять його до якої-небудь категорії. Це свого роду міток, які привласнюються об'єкту, щоб визначити його місце серед інших об'єктів. З поняттям міток тісно зв'язано поняття фолксономії - терміну про який широко заговорили саме у зв'язку із зростанням сервісів веб 2.0, таких як Flickr, del.icio.us, і, надалі, Wink.

Поява і швидке розповсюдження блогів теж вписується в концепцію веб 2.0, створюючи так звану «редаговану Павутину» (writable web).

Можливість помітити документ ключовими словами існує і в мові HTML (англ. keywords), проте цей спосіб був повністю скомпрометований широким його використанням в цілях пошукового спама.

web2.0

Соціалізація

Використовування розробок, які дозволяють створювати співтовариство.

* В поняття соціалізація сайту можна також включити можливість індивідуальних налаштувань сайту і створення особистої зони (особисті файли, зображення, відео, блоги) для користувача, щоб користувач відчував свою унікальність.

* При формуванні співтовариства велике значення має елемент змагання, Репутація або Карма, які дозволяють співтовариству саморегулюватися і ставити користувачам додаткову мету присутності на сайті.

Недоліки Веб 2.0

Використовування сервісів сторонніх компаній разом з достоїнствами приносить і певні проблеми. Серед їх:

- * залежність від наявності постійного з'єднання (зникає зв'язок - інформація стає неприступною або незручною у використуванні);

- * залежність сайтів від рішень сторонніх компаній, залежність якості роботи сервісу від якості роботи багатьох інших компаній;

- * слаба пристосованість нинішньої інфраструктури до виконання складних обчислювальних задач в браузері;

- * уразливість конфіденційних даних, бережених на сторонніх серверах, для зловмисників (відомі випадки розкрадання особистих даних користувачів, масових зломів облікових записів блогів).

Приклади Веб 2.0 проектів

Вікіпедія — вільна багатомовна енциклопедія.

GoogleEarth — google-карти.

Flickr — онлайн-фотоальбом.

Netvibes — персональний робочий стіл.

Digg.com — ресурс новин.

UcoZ — веб-хостинг.

Соціальні сервіси забезпечують доступ до величезної кількості освітніх матеріалів

Можливості ВЕБ 2.0

- Відкритість та загальний доступ до інформаційного наповнення електронних ресурсів.
- Створення власного віртуального навчального змісту.
- Оперативність доступу до спільної інформації та зручність і простота розміщення своєї.
- Обмін досвідом з учасниками спільноти.

Класифікації сервісів Веб 2.0

• Мережеві щоденники.

• Спільний пошук інформації.

• Спільне зберігання закладок.

• Спільне зберігання медіафайлів.

• Спільне редагування документів, електронних таблиць.

• Колективне редагування гіпертекстів (ВікіВікі).

Мережеві щоденники (Блоги)

<http://www.livejournal.ru> - Живий Журнал
(російськомовний інтерфейс)

<http://blogs.mail.ru> - Блоги на Mail.ru
(російськомовний інтерфейс)

<http://www.blogger.com> - світовий блог
(російськомовний інтерфейс)

*Для ведення блогу
потрібен доступ до мережі Інтернет
і бажання публікувати свої матеріали.*

Спільний пошук інформації (соціальні пошукові системи)

The logo for eureka swicki, with 'eureka' in grey and 'swicki' in orange.

<http://www.eurekster.com> - Свікі
(англомовний інтерфейс)

The Google logo with the text 'Пользовательского поиска' (User Search) and 'BETA' below it.

<http://www.google.com/coop/cse> -
Система користувацького пошуку
(російськомовний інтерфейс)

The flexum logo, featuring a stylized diamond shape with a red top and blue bottom, and the word 'flexum' in black below it.

<http://www.flexum.ru> - Народний пошук
(російськомовний інтерфейс)

*Соціальні пошукові системи це сервіси
по створенню авторських пошуків.
Вони дозволяють будь-якому користувачеві
створити свою пошукову систему.*

Спільне зберігання закладок

<http://www.bobrdobr.ru> - БобрДобр
(російськомовний інтерфейс)

<http://Del.icio.us> - Делишес
(англомовний інтерфейс)

<http://moemesto.ru> - МоёМесто
(російськомовний інтерфейс)

<http://memori.ru> - Меморі
(російськомовний інтерфейс)

*Колекція закладок буде доступною
з будь-якого комп'ютера,
під'єданого до мережі Інтернет.*

Спільне зберігання медіа файлів

Соціальні фотосервіси (фотографії, схеми, малюнки)

The logo for Flickr, featuring the word "flickr" in a blue and pink sans-serif font.

<http://flickr.com> - Флікр

(англомовний інтерфейс)

The logo for Flamber.ru, featuring the text "Flamber.ru" in a green and yellow font, with the tagline "фотосайт со вспышкой" below it.

<http://flamber.ru> - Фламбер

(російсько-мовний інтерфейс)

The logo for Panoramio, featuring the text "Panoramio" in a green font with a star icon, and "from Google" below it.

<http://www.panoramio.com> - Панораміо

(багатомовний інтерфейс)

Соціальні мережеві фотосервіси - засоби мережі Інтернет, які дозволяють зберігати, класифікувати, обмінюватися цифровими фотографіями і організовувати обговорення ресурсів.

Спільне зберігання медіа файлів

Соціальні відео сервіси

<http://youtube.com> - Ютьюб
(англомовний інтерфейс)

<http://www.rutube.ru> - Рутьюб
(російськомовний інтерфейс)

<http://www.teachertube.com> - TeacherTube
(англомовний інтерфейс)

Соціальні відео сервіси призначені для зберігання, перегляду й обговорення цифрових відеозаписів.

Спільне зберігання медіа файлів

Соціальні аудіо сервіси

Audacity®

<http://audacity.sourceforge.net> - Audacity
(частково-російськомовний інтерфейс)

<http://www.podomatic.com> - Podomatic
(англомовний інтерфейс)

Соціальні аудіо сервіси дозволяють користувачам завантажувати у мережу для подальшого зберігання та спільного використання власні звукові файли.

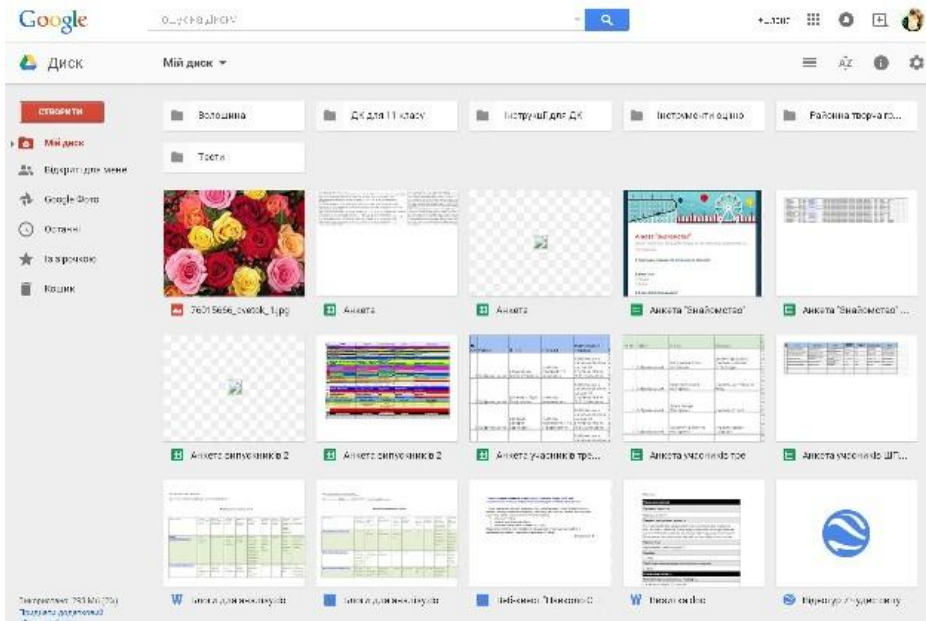
Спільне редагування документів

Google Документи

<http://docs.google.com> Google
(багатомовний інтерфейс)

Інтернет-офіс
має очевидні переваги:

- ▶ Доступ до своїх документів можна отримати з будь-якого місця.
- ▶ Документи може редагувати група співавторів.

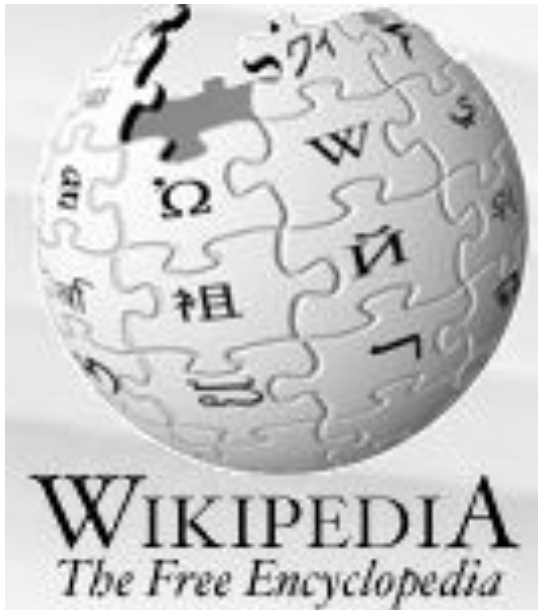

Вікі-технології

ВікіВікі (wikiwiki – походить з гавайської «швидко-швидко») – це гіпертекстове середовище, яке відносять до сервісів Веб 2.0, колекція взаємопов’язаних між собою текстових сторінок, до яких кожний зареєстрований користувач інтернету може вносити свої зміни (за виключенням певної кількості статичних веб-сторінок) або створити нову сторінку. Середовище ВікіВікі має переваги над іншими веб-ресурсами: можливість багатократно правити текст; облік змін, що були внесені до змісту сторінки, та можливість повернутися до попередньої версії; сторінка обговорень до кожної статті, де відвідувач може залишити свої коментарі.

Колективне редагування гіпертекстів (ВікіВікі)

<http://wikipedia.org> - Wikipedia
(багатомовний інтерфейс)

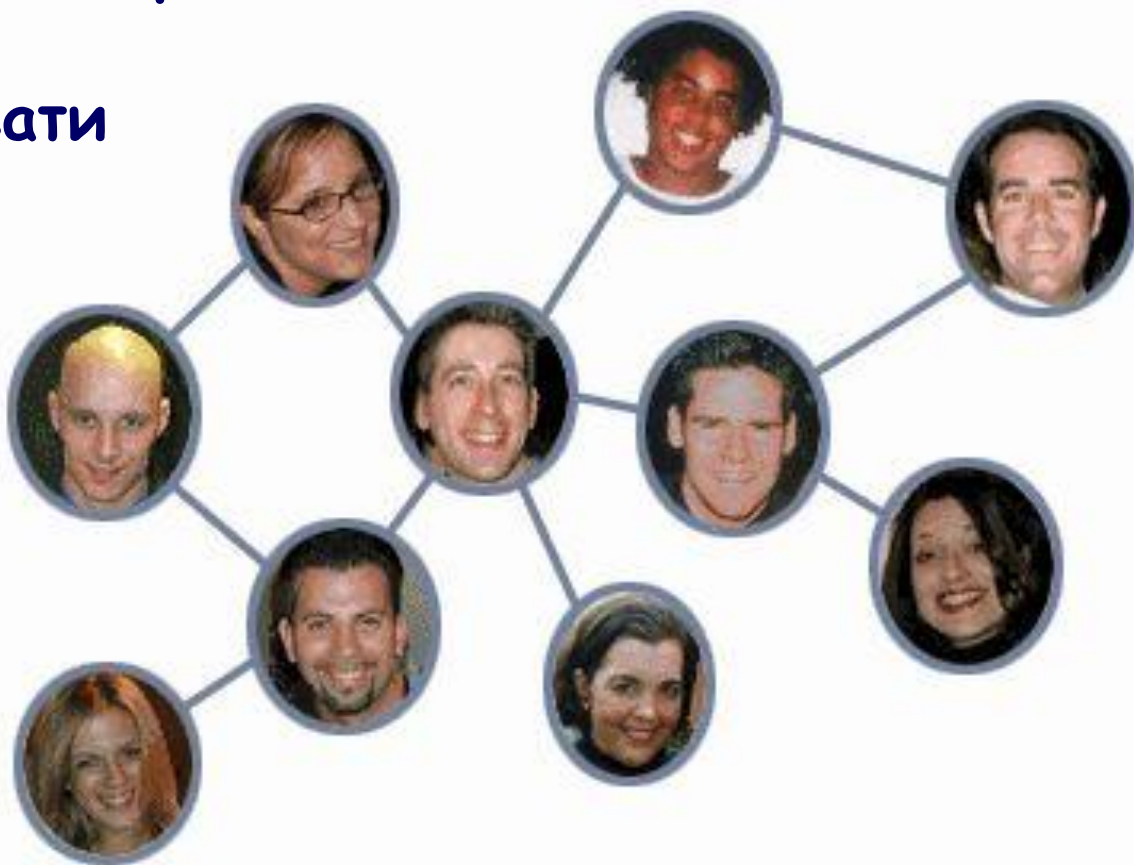
<http://ua.wikipedia.org> - Вікіпедія
(україномовний інтерфейс)

*(WikiWiki) - соціальний сервіс,
що дозволяє будь-якому користувачеві редагувати текст
сайту (писати, вносити зміни, видаляти,
створювати посилання на нові статті).*

- В даний момент **67%** інтернет-користувачів відвідують сайти різних **онлайнових співтовариств**.
- Радіо знадобилося **38 років**, щоб завоювати аудиторію в 50 млн слухачів. Телебачення досягло того ж показника за **13 років**, а інтернет — за **4 роки**.
- Кількість статей в «**Вікіпедії**» в даний час налічує більше **13 млн**, вони написані на більш ніж **260** різних мовах. Аудиторія цього сайту — понад **60 млн** унікальних користувачів на місяць.
- Згідно з останніми даними Technorati, у світі налічується більше **133 млн блогів**. В середньому **900 тис.** блогів з'являються кожен день.

Мережеві спільноти дають нам можливість:

- створювати цифрові навчальні об'єкти
- приймати участь в обговореннях
- спільно використовувати цифрові об'єкти
- ділитися своїми колекціями файлів
- довірити свої записи цифровій пам'яті

Дякую за увагу!

